

J A A R S T U K K E N 2 0 2 0

3 Onderhoud kapitaalgoederen

ALGEMEEN

Onderhoud van de kapitaalgoederen bestaat uit het geheel aan klein (correctief) onderhoud, planmatig (niet levensduur verlengend) onderhoud en levensduur verlengend onderhoud/(vervangings)investeringen aan gemeentelijke eigendommen. De volgende kapitaalgoederen worden hierin onderscheiden: wegen, riolering, kunst- en waterwerken, groen, begraafplaatsen, sportfaciliteiten, gebouwen en het (bedrijfs)wagenpark.

De beheerplannen groen wegen, straatmeubilair, kunst- en waterwerken en spelen zijn in 2020 opnieuw vastgesteld. De looptijd van deze beheerplannen is twee jaar. Hierdoor lopen de beheerplannen in gemeente Beemster (welke zijn vastgesteld tot 2022) en gemeente Purmerend gelijk. In 2021 starten de voorbereidingen voor de beheerplannen voor de nieuwe gemeente.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het daarbij behorende beheerplan zijn bepalend voor het onderhoud en het eventuele voorzieningenniveau. Om dit beheer en onderhoud adequaat te kunnen uitvoeren, worden jaarlijks in de begroting budgetten en investeringskredieten ter beschikking gesteld. Per kapitaalgoed (of categorie kapitaalgoederen) wordt hieronder ingegaan op het gewenste kwaliteitsniveau, de actualiteit van het onderhoudsplan, aanwezigheid van achterstallig onderhoud en de beschikbare middelen, alsmede eventuele reserves en voorzieningen.

Wegen, riolering en kunst- en waterwerken

Voor deze kapitaalgoederen geldt dat de meest noodzakelijke maatregelen worden bepaald op basis van periodieke visuele inspecties en het beheerpakket. De werkplanning wordt daarna integraal afgestemd tussen weg-, riolerings-, kabel- en leidingwerkzaamheden, alsmede verkeerskundig en maatschappelijk gewenste aanpassingen.

Uitgangspunt is dat het onderhoud in technische zin op een minimaal aanvaardbaar niveau blijft, ter voorkoming van onveilige situaties en kapitaalvernietiging. Voor wegen, riolering en kunst- en waterwerken geldt het kwaliteitsniveau C (matig) volgens CROW-normering. Ondanks het streven om het wegenareaal op C-niveau te houden, is het onontkoombaar dat bij een cyclische onderhoudsplanning een deel van de wegen tijdelijk onder de norm zakt richting kwaliteitsniveau D (slecht tot zeer slecht). Hierdoor ontstaat incidenteel achterstallig onderhoud. Uit oogpunt van een verhoogd risico voor verkeersonveiligheid wordt het achterstallig onderhoud binnen een redelijke termijn weer opgelost middels (groot) onderhoud of een reconstructie.

Wegbeheer

De gemeente Purmerend heeft ongeveer 3.580.000 m² verhardingen in beheer. Conform de landelijke CROW-systematiek wordt de verharding eens in de twee jaar aan een globale visuele inspectie onderworpen. De meest recente inspectie heeft plaats gevonden in 2019 en het areaal zal in 2021 aan een nieuwe inspectie worden onderworpen. De inspectieresultaten vormen samen met de gegevens in het beheersysteem (inclusief noodzakelijke aanvullende onderzoeken) de input voor de meerjarenplanning. Op basis van deze meerjarenplanning worden de noodzakelijk geachte budgetten bepaald.

Wegmeubilair

Er zijn 29 verkeersregelininstallaties, 8 stadsafsluitingen, 6 bus-piramides circa 6700 verkeersborden en 57 parkeerautomaten en er zijn circa 13490 lichtmasten in Purmerend. Wanneer armaturen aan het eind van hun levensduur zijn worden deze vervangen door LED wat voldoet aan de klimaatadaptieve eisen. Waar dit nog niet het

geval is wordt voor de openbare verlichting een eigen net aangelegd waardoor storingen sneller verholpen kunnen worden omdat we minder afhankelijk zijn van derden.

Riolering en Gemalen

We beheren en onderhouden circa 537 km riolering, waarvan 492 km vrij verval-riolering en 45 km mechanische riolering, 11 hoofdgemalen, 161 rioolgemalen en 95 drukunits. De belangrijkste functies van de riolering zijn zorgen voor volksgezondheid, droge voeten en de bescherming van het milieu. Het beleid, de strategie en de kostendekking zijn vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan Purmerend (Zaanstreek-Waterland) 2018-2023.

De gemeente Purmerend, het hoogheemraadschap (HHNK), PWN en de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland hebben de afgelopen jaren in het kader van het landelijk Bestuursakkoord Water uit 2011 intensief samengewerkt bij het invullen van de watertaken: het inzamelen, transporteren en zuiveren van stedelijk afvalwater, het verwerken van afvloeiend hemelwater, het aanpakken van grondwaterproblemen en het produceren en leveren van drinkwater. We hebben mede daardoor de verwachte kostenstijging fors beperkt, de kwaliteit van het beheer verhoogd en de personele kwetsbaarheid verlaagd. Deze samenwerking in de waterketen is eind 2020 verlengd met 10 jaar om samen verder te verbeteren en effectief in te spelen op de vele nieuwe ontwikkelingen.

In 2019 is het Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP+) 2018-2022 vastgesteld. Bij de opstelling is samengewerkt met de regio. Het GRP+ beschrijft het noodzakelijke onderhoud en vervanging van het rioolstelsel. Ook het afkoppelen van de riolering, ook op vrijwillige basis bij particulieren, maakt onderdeel uit van het GRP+. Het planmatig onderhoud kent fluctuaties in het uitgavenpatroon. Om deze schommelingen in de lasten te egaliseren, wordt gebruik gemaakt van een onderhoudsvoorziening voor de geselecteerde kapitaalgoederen en geen voorziening per individueel product. Hierdoor kunnen verschillen elkaar per jaar compenseren.

Kunst- en waterwerken (bruggen, dammen, beschoeiingen)

Het aantal kunstwerken bedraagt 1027. De basisgegevens zijn opgenomen in het beheerprogramma i-ASSET. Dagelijks onderhoud en groot onderhoud worden gedekt vanuit de exploitatie. Voor vervangingsinvesteringen worden aparte kredieten aangevraagd.

Groen

Leidend voor het beheerplan voor het groen is de Groenkoers van 2014 en aanvullend daarop de Groenvisie van 2018. In 2020 is hier het Bomenplan 2020-2040 aan toegevoegd. Tevens is er naast een groenbeheerder nu ook een boombeheerder aangesteld. Het gewenste B-niveau is inmiddels bijna overal bereikt. Mede hierdoor komt er ook steeds meer structuur in het onderhoud en is alles beter te onderhouden.

Begraafplaatsen

De beschikbaarheid van graven en urnennissen is voor langere termijn gewaarborgd, er is geen sprake van achterstallig onderhoud. Het beheer en onderhoud wordt bekostigd uit meerjarig afgekochte grafrechten. Met de egalisatiereserve begraafrechten vallen deze grafrechten in de toekomst vrij in de exploitatie, ter dekking van het jaarlijkse beheer en onderhoud.

Sportfaciliteiten en speelvoorzieningen

Purmerend heeft diverse sportverenigingen. Dit varieert van atletiek, honk- en softbal, handbal, rugby, korfbal, voetbal tot aan roeien toe. Al deze buitensport-accommodaties worden onderhouden door Spurd. Naast het

georganiseerde sporten beschikt Purmerend over één speeltuin (de Speelkraam) en 343 speellocaties waaronder: 7 voetbalkooien, 31 trapveldjes, 43 basketbalvelden (al dan niet in combinatie met een andere sport), 3 skatebanen waarvan één groot skatepark in het Leeghwaterpark, 2 calisthenics/fitness locaties en een groot aantal speelplekken klein en groot (voor 0-18 jaar.)

Het beleid in Purmerend voor speelvoorzieningen bestaat uit drie onderdelen:

- Vervangingsbudget - hieruit wordt het vervangen van speeltoestellen en speelplekken gefinancierd. Gemiddeld genomen worden deze vervangen na een levensduur van tussen de 15 en 20 jaar.
- Onderhoudsbudget – vier keer per jaar wordt er een wettelijke keuring gedaan om te kijken of de toestellen en ondergronden nog aan de in de wet vastgelegde eisen voldoen om veilig gebruikt te kunnen worden. Drie maal door onze eigen dienst en één keer per jaar door een extern bedrijf. De hieruit naar voren komende gebreken worden hersteld vanuit dit budget.
- Outdoor sport- en recreatiebudget – dit budget is er gekomen om grotere voorzieningen te kunnen realiseren zoals voetbalkooien, buitenfitness en voetbal-/basketbalkooien. Voor voorzieningen zoals het skatepark wordt het budget van meerdere jaren gebruikt om het te kunnen realiseren.

De beschikbare financiële middelen zijn tot op heden nog voldoende. Echter door de uitbreiding van Purmerend komen er ook meer speellocaties bij. Dit kan op termijn zorgen voor hogere onderhoudskosten en in de toekomst zal er meer financiële ruimte moeten komen om deze speellocaties aan het einde van de levensduur te vervangen.

Wagenpark

De gemeente Purmerend heeft 15 huisvuilwagens, 4 haakarmen, 4 kraanladders, 26 pick-ups, 1 hogedrukwagen, 11 bestelbussen, 12 bestelauto's, 7 personen auto's, 2 hoogwerkers, 3 veegmachines en een aantal voertuigen zonder kenteken die ingezet worden voor het groenonderhoud en de gladheidsbestrijding. De vervanging van het wagenpark wordt jaarlijks volgens een meerjarig investeringsplan geraamd, waarbij wordt afgeschreven op basis van de economische levensduur. Het moment van vervangen gebeurt waar mogelijk op basis van een langere technische levensduur.

Gebouwen

Voor het technisch beheer van de gemeentelijke gebouwen maakt de gemeente gebruik van meerjaren onderhoudsplannen (MJOPs). Daarin staat aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden in welk jaar plaats moeten vinden. De begroting van het planmatig onderhoud en dagelijks onderhoud is gebaseerd op deze plannen. Ook is de hoogte en jaarlijkse toevoeging van / aan de onderhoudsvoorziening gebaseerd op deze MJOPs. Het afgelopen jaar is de gemeente overgestapt op nieuwe software waarin deze MJOPs staan opgeslagen en worden beheerd en heeft een uitgebreide herinspectie van alle gebouwen plaatsgevonden. Daaruit zijn nieuwe MJOPs voortgekomen die consequenties hebben. In de in 2017 door het college vastgestelde Nota Gemeentelijke Gebouwen 2017 is de systematiek beschreven die de basis vormt voor de MJOPs. Voor ieder gebouw is bepaald welk onderhoudsniveau (volgens de NEN 2767 normen) aangehouden moet worden. Dit wordt bepaald op basis van het gebruik en de verwachtingen ten aanzien van panden voor de toekomst. Door de panden volgens de nieuwe MJOPs te onderhouden, blijven de panden aan de vastgestelde onderhoudsniveaus voldoen. Voor het uitvoeren van gepland onderhoud wordt altijd beoordeeld of het echt nodig is en zo niet, dan worden werkzaamheden uitgesteld. Jaarlijks worden de panden opnieuw bekeken en iedere vier jaar vindt een complete herinspectie plaats.